

Raport privind utilizarea veniturilor din alocarea capacităților de interconexiune în perioada 1 ianuarie 2022 - 31 decembrie 2022

În conformitate cu prevederile art. 19 alin. (2) și (3) al *Regulamentului UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului* din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică (*Regulament*), veniturile rezultate din alocarea capacităților de interconexiune se utilizează de operatorul de transport și de sistem în următoarele scopuri:

- a) garantarea disponibilității reale a capacității alocate, inclusiv compensarea pentru fermitate;
- b) menținerea sau creșterea capacităților interzonale prin optimizarea utilizării capacităților de interconexiune existente prin măsuri coordonate de remediere, dacă este cazul, sau acoperirea costurilor generate de investițiile în rețea relevante pentru reducerea congestiei capacităților de interconexiune;
- c) în cazul în care obiectivele legate de prioritățile stabilite la literale a) și b) au fost îndeplinite în mod adecvat, aceste venituri pot fi utilizate ca venituri care trebuie luate în considerare de autoritățile de reglementare atunci când aprobă metodologia de calculare a tarifelor de rețea sau când stabilesc tarifele de rețea, sau în ambele cazuri.

Veniturile reziduale sunt plasate într-un cont intern separat al operatorului de transport și de sistem până în momentul în care pot fi cheltuite în scopurile prevăzute la literale a) și b).

Operatorul de transport și de sistem din România, CNTEE Transelectrica S.A., este responsabil pentru managementul veniturilor din congestii, rezultate din alocarea de capacitate de interconexiune între România și Serbia, Ungaria, Bulgaria, Ucraina și Moldova.

În fiecare an, CNTEE Transelectrica S.A. transmite ANRE monitorizarea utilizării veniturilor obținute din alocarea capacităților de interconexiune pe granițe. Veniturile menționate, realizate în perioada 1 ianuarie 2022 - 31 decembrie 2022 se prezintă defalcat pe luni și pe granițe, în tabelul nr. 1.

Analiza sumelor încasate indică faptul că cca. 30,4 % din venituri provin din alocarea capacității pentru export, cca. 60,3 % din venituri provin din alocarea capacității pentru import și 9,3 % din mecanismul Flow-Based Market Coupling pe granița România-Ungaria. Repartiția pe graniță indică faptul că 53,9 % din venituri provin din capacitatea alocată între România și Bulgaria, 38,3 % din alocarea capacității între România și Ungaria, 6,8 % din alocarea capacității între România și Serbia și 0,9 % din venituri provin din alocarea capacității între România și Ucraina.

La finalul anului 2021, la dispoziția CNTEE Transelectrica S.A. a rămas suma de 64.619.881 lei (13.104.026 euro la un curs mediu anual de 4,9313 lei/euro), depusă în contul dedicat.

În perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2022 – 31 decembrie 2022, CNTEE Transelectrica S.A. a înregistrat venituri din congestii în valoare totală de 399.206.381 lei, ceea ce reprezintă suma de 80.953.578 euro. Din aceasta sumă, 368.125.795 (74.650.862 Euro) reprezintă venituri obținute pe granițe cu state membre ale Uniunii Europene.

CNTEE Transelectrica S.A. a comunicat ANRE faptul că, în conformitate cu prevederile legislației naționale aplicabile, aceste sume se regăsesc în cadrul rezultatului brut anual obținut de companie și acesta va fi repartizat pe destinații, în conformitate cu prevederile *Ordonanței Guvernului nr. 64/2001 privind repartizarea profitului la societățile naționale, companiile naționale și societățile comerciale*

cu capital integral sau majoritar de stat, precum și la regiile autonome, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, după aplicarea rezervei legale de 5 % și a impozitului pe profit de 16 %, suma rămasă și depusă în perioada 1 ianuarie 2022 – 31 decembrie 2022 în contul special destinat a fost de 318.566.692 lei (64.600.955 euro).

În perioada 1 ianuarie 2022 - 31 decembrie 2022 a fost utilizată suma de 215.180.137 lei (43.635.580 euro) pentru menținerea sau creșterea capacităților de interconexiune existente.

Această sumă a fost utilizată pentru proiecte prevăzute în Planul național de dezvoltare pe perioada 2022-2031, încadrate în categoria de proiecte “F - Creșterea capacității de interconexiune” și se regăsește detaliată pe proiecte în tabelul nr. 2, coloana corespunzătoare anului 2022.

Încadrarea acestor proiecte în categoria obiectivelor prioritare prevăzute în cadrul art. 19 alin. (2) din Regulamentul (UE) 943/2019 este următoarea:

➤ Pozițiile 2-4 din cadrul tabelului nr. 2 sunt proiecte parte a grupului de proiecte Mid Continental East Corridor, incluse în cadrul planului european TYNDP (cod de proiect 144); proiectele sunt incluse în lista de proiecte de interes comun aprobată prin *Regulamentul Delegat (UE) 2022/564 al Comisiei din 19.11.2021 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 347/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește lista proiectelor de interes comun a Uniunii* (cod de proiect 3.22); sunt proiecte din categoria “Creșterea capacității de interconexiune” (cu codurile F.1-F.3 din cadrul Planului Național de Dezvoltare pe perioada 2022-2031).

Aceste proiecte contribuie la următoarele obiective prioritare europene:

- creșterea capacității de transfer pe coridorul Est-Vest în Sud-Estul și Centrul Europei (RO->SB: 844MW, RO->HU: 335MW, SB->RO: 600MW, HU->RO: 617MW). Creșterea capacității de transfer transfrontalieră permite țărilor europene să schimbe mai multă energie, cu implicații în reducerea diferențelor de preț între țările UE;
- atingerea țintei de interconectare pentru 2030 de 15%;
- eliminarea congestiilor și integrarea RES în rețeaua europeană. Creșterea capacității de transfer pe culoarul Est-Vest al Europei de Sud-Est și Centrale va duce la suportarea unei integrări la scară largă a tehnologiilor RES în zona de Sud-Vest a României și Nord-Estul Serbiei.

➤ Pozițiile 5-9 din cadrul tabelului nr. 2 sunt proiecte din cadrul grupului de proiecte Black Sea Corridor, incluse în cadrul planului european TYNDP (codul de proiect 138), sunt incluse în lista de proiecte de interes comun aprobată prin *Regulamentul Delegat (UE) 2020/389 al Comisiei din 31.10.2019 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 347/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește lista proiectelor de interes comun a Uniunii* (cod de proiect 3.8); sunt proiecte din categoria “Creșterea capacității de interconexiune” (cu codurile F.4-F.8 din cadrul Planului Național de Dezvoltare pe perioada 2022-2031).

Aceste proiecte contribuie la următoarele obiective prioritare europene:

- creșterea capacității de transfer pe direcția Nord-Sud pe granița dintre România și Bulgaria, cu implicații în reducerea diferențelor de preț între țările UE (RO->BG: 600MW; BG->RO: 600MW);
- atingerea țintei de interconectare pentru 2030 de 15%;
- eliminare congestii și integrarea RES în rețeaua europeană. Creșterea capacității de transfer pe direcția predominantă Nord-Sud la granița dintre România și Bulgaria va duce la suportarea unei integrări la scară largă a tehnologiilor RES în zona coastei Mării Negre, în ambele țări și în special România.

► Pozițiile 10-11 din cadrul tabelului nr. 2 sunt proiecte din categoria “Creșterea capacității de interconexiune” (cod F.9-F.1 din cadrul Planului Național de Dezvoltare pe perioada 2022-2031), care contribuie la creșterea capacității de transfer pe granița România – Moldova.

La stabilirea tarifului pentru serviciul de transport aprobat nu au fost utilizate venituri din alocarea capacităților de interconexiune.

La finalul anului 2022, la dispoziția CNTEE Transelectrica S.A. a rămas suma de 168.006.436 lei (34.069.401 euro), depusă în contul dedicat, defalcată conform tabelului de mai jos:

1 ianuarie 2022 – 31 decembrie 2022		lei	euro
Venituri din alocarea capacității de interconexiune pe granițe cu state UE	Venituri din alocarea capacității de interconexiune (cont 704.05), din care:	368.125.795	74.650.862
	- Venituri utilizate în calculul tarifului de transport	-	-
	- Venituri care urmează să se repartizeze	368.125.795	74.650.862
	- Rezerva legală 5%	18.406.290	3.732.543
	- Impozit 16%	55.955.121	11.346.931
	- Venituri virate în cont distinct	293.764.384	59.571.388
	Sold inițial	71.875.341	14.575.333
	Venituri virate în cont distinct	293.764.384	59.571.388
	Plăți efectuate	213.530.482	43.301.053
	Sold final =Sold inițial+Venituri virate-Plăți efectuate	152.109.242	30.845.668
Venituri din alocarea capacității de interconexiune pe granițe cu state non-UE	Venituri din alocarea capacității de interconexiune (cont 704.05), din care:	31.080.586	6.302.717
	- Venituri utilizate în calculul tarifului de transport	-	-
	- Venituri care urmează să se repartizeze	31.080.586	6.302.717
	- Rezerva legală 5%	1.554.029	315.136
	- Impozit 16%	4.724.249	958.013
	- Venituri virate în cont distinct	24.802.307	5.029.568
	Sold inițial	-7.255.459	-1.471.308
	Venituri virate în cont distinct	24.802.307	5.029.568
	Plăți efectuate	1.649.655	334.527
Sold final =Sold inițial+Venituri virate-Plăți efectuate	15.897.193	3.223.733	
Total Sold	168.006.436	34.069.401	

Veniturile totale virate în contul distinct în perioada 1 ianuarie 2013 - 31 decembrie 2022, după aplicarea impozitului pe profit și a rezervei legale, sunt 782.536.611 lei. Din veniturile totale virate în contul distinct, în perioada 1 ianuarie 2013 - 31 decembrie 2022 a fost utilizată suma totală de 614.530.176 lei, din care 513.080.352 lei pentru finanțarea investițiilor dedicate diminuării congestiilor pe granițele cu statele UE, respectiv 101.449.823 lei pentru diminuarea congestiilor pe granițele cu statele non-UE, conform detalierei pe ani și proiecte prezentate în cadrul tabelului nr. 2.

Tabel nr. 1 –Venituri brute obținute din alocarea capacităților de interconexiune pe granițe (lei)

	Ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	Iulie	August	Septembrie	Octombrie	Noiembrie	Decembrie	Total 2022
Romania - Bulgaria	861.592	456.013	579.683	708.685	786.392	510.246	570.071	860.491	656.800	722.493	703.684	827.687	8.243.838
Bulgaria - Romania	9.737.151	3.475.547	12.758.419	7.740.130	5.269.586	10.982.916	44.451.791	67.186.432	16.161.113	9.822.865	9.533.179	9.902.880	207.022.010
Romania - Ungaria	12.726.836	5.012.306	6.834.188	9.885.753	5.069.886	4.424.993	5.024.524	8.639.083	8.447.177	10.686.640	8.500.236	5.262.077	90.513.698
Ungaria - Romania	3.033.009	1.051.028	3.259.894	2.022.807	1.823.090	1.651.890	2.055.278	1.890.190	1.453.484	2.340.960	2.001.485	2.721.935	25.305.047
RO-HU FB MC	0	0	0	0	0	240.930	3.632.725	2.036.855	13.501.574	5.944.158	7.408.917	4.276.043	37.041.201
Romania - Serbia	2.065.349	2.331.552	1.339.057	1.782.902	1.800.427	818.987	1.512.642	3.282.843	4.678.630	2.003.278	488.076	489.503	22.593.245
Serbia - Romania	396.194	341.832	411.470	549.807	547.884	362.441	366.362	386.434	427.748	347.438	302.778	301.567	4.741.955
Romania - Ucraina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ucraina - Romania	2.761.486	158.096	0	0	0	10.138	178.157	219.938	417.572	0	0	0	3.745.387
Romania - Moldova	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Moldova - Romania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAL	31.581.616	12.826.374	25.182.711	22.690.084	15.297.265	19.002.541	57.791.549	84.502.265	45.744.098	31.867.832	28.938.355	23.781.692	399.206.381

Tabel nr. 2 – Venituri utilizate în perioada 1 ianuarie 2013 - 31 decembrie 2022

Nr. Crt.	Denumire proiect	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2013-2022
1	LEA 400 kV de interconexiune Reșița (România) - Pancevo (Serbia)	356.936	4.018.228	34.716.516	21.361.325	26.138.958	13.185.905	30.850	0	-4.201.871	-709.695*	94.897.153
2	Trecerea la tensiunea de 400 kV a axului Porțile de Fier - Reșița - Timișoara - Săcălaz - Arad: - Etapa I: LEA 400kV s.c. Porțile de Fier - (Anina) - Reșița + extinderea stației Porțile de Fier + Stația Reșița	2.278.157	6.881.316	63.605.771	-25.646.091	9.995.497	-15.253.698	35.532.572	14.415.211	22.566.792	24.212.185	138.587.713
3	Trecerea la tensiunea de 400 kV a axului Porțile de Fier - Reșița - Timișoara - Săcălaz - Arad: - Etapa II: LEA 400 KV d.c. Reșița - Timișoara - Săcălaz + stația 400kV Timișoara+ stația 110 kV Timișoara	0	0	0	0	0	0	3.879.031	3.208.491	1.257.555	-617.731**	7.727.346
4	Trecerea la tensiunea de 400 kV a axului Porțile de Fier - Reșița - Timișoara - Săcălaz - Arad: - Et. III: LEA 400 KV d.c. Timișoara - Săcălaz - Arad + stația 400/110 kv Săcălaz + extindere stația 400 Arad	0	0	0	0	0	0	0	0	0	248.750	248.750
5	LEA 400 KV d.c. (1 c.e) Gutinas-Smardan	3.870	19.921	11.838	55.185	467.054	487.522	105.849	136.502	-221.772	93.164.331	94.230.300
6	Extinderea stației 400 kv Cernavoda, et. II: racordare linii noi	0	0	0	0	0	974	239.441	5.355.393	967.230	0	6.563.038
7	LEA 400 KV d.c. Cernavoda - Stalpu și racord în stația Gura Ialomitei (linie nouă)	2.389	3.282	9.159	5.892	1.020	2.489.984	1.980.909	78.880.472	68.808.581	84.110.771	236.292.459
8	Extinderea stației 400 kv Gura Ialomitei cu două celule: LEA 400 KV Cernavoda 3 și LEA 400 KV Stalpu	0	0	0	0	0	0	1.132	-357	10.844.022	5.694.336	16.539.134
9	Stația 400 kv Stalpu (stație nouă)+ Modernizare celule 110 kv și medie tensiune	0	89.500	64.000	49.556	56.425	147.408	0	143.424	889.629	6.717.839	8.157.781
10	LEA 400 kV Gadalin - Suceava, inclusiv interconectarea la SEN	317.094	5.126	4.679	715.704	14.700	359.854	506	1.259	20.000	2.359.350	3.798.273
11	LEA 400 kV Suceava - Balti, pentru porțiunea de proiect de pe teritoriul României	575.207	165.945	940.000	246.374	818.392	8.463	16	0	0	0	2.754.397
12	LEA 400 kV s.c. Oradea Sud - Nadab - Bekescsaba, etapa finală: tronsonul dintre stâlpii 1-42 (48) ai LEA 400 kV Oradea Sud - Nădab	10.365	175.562	51.749	-138.340	50.628	47.897	218.747	2.580.544	1.736.679	0	4.733.831
	TOTAL	3.544.019	11.358.880	99.403.712	-3.350.395	37.542.675	1.474.309	41.989.053	104.720.940	102.666.845	215.180.137	614.530.176

*) Restituirea unei taxe de regularizare AC81/2012 conform sentinței civile nr.43/2022 emise de Tribunalul Caraș-Severin;

***) Diferența între costuri înregistrate de 2.088.689 lei și returnare avans în suma de 2.706.420,82 lei ca urmare a denunțării contractului de către executant.